

Євген ЗЕЛЕНСЬКИЙ

Т.В.О. завідувача

кафедри вогневої підготовки

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ,

майор поліції

ЗНАЧЕННЯ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАКЛАДІВ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Розв’язана проти України повномасштабна збройна агресія Російської Федерації обумовила численні зміни у роботі органів державної влади. Не стала винятком і діяльність Національної поліції.

Так, положеннями статті 24 Закону України «Про Національну поліцію» передбачено, що у разі виникнення загрози державному суверенітету України та її територіальній цілісності, а також у ході відсічі збройної агресії проти України органи та підрозділи, що входять до системи поліції, відповідно до законодавства України беруть участь в обороні України, у виконанні завдань територіальної оборони, забезпеченні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану у разі його оголошення на всій території України або в окремій місцевості (частина 2). У свою чергу під час дії воєнного стану поліція особливого призначення в ході відсічі збройної агресії проти України за рішенням військового командування, погодженим з керівником поліції або уповноваженою ним особою, може брати участь в обороні України відповідно до Закону України «Про оборону України» шляхом безпосереднього ведення бойових дій (частина 4) [1].

Очевидно, що участь у бойових діях, збільшення кола суб’єктів, наділених правом носіння та застосування вогнепальної зброї, триваючий режим воєнного стану та багато інших чинників обумовлюють необхідність удосконалення компетентностей поліцейських з вогневої підготовки.

Наголосимо, що значущість вогневої підготовки для ефективної правоохоронної діяльності в умовах особливого правового режиму воєнного стану складно переоцінити. Причому набуття компетентностей зі вправного володіння вогнепальною зброєю має відбуватися зі вступу здобувачів на навчання до закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання. Враховуючи особливості функціонування таких закладів, ми зосередимо увагу на тих, де здійснюється підготовка поліцейських.

Через те, що увага до такої освітньої компоненти як «Вогнева підготовка» має бути посилена за рахунок збільшення годин на вивчення та оптимізацію формату навчальних занять, слід зазначити про позитивний вплив інформаційних технологій (далі – ІТ-технології).

Нагадаємо, що ІТ-технології являють собою загальний галузевий термін для позначення комп'ютерів, мережевої інфраструктури та пристроїв, які допомагають користувачам отримувати доступ до інформації. ІТ включає в себе зберігання, пошук, доступ до інформації та маніпулювання нею [2].

Важливість і доцільність використання ІТ-технологій у вогневій підготовці поліцейських складно переоцінити, адже вогнева підготовка є фундаментальним елементом бойової готовності правоохоронця. Її вивчення починається з навчальної дисципліни (освітньої компоненти) та продовжується упродовж всієї служби як складова службової підготовки.

Зважаючи на викладене, доцільно розглянути значення ІТ-технологій в удосконаленні вогневої підготовки здобувачів вищої освіти навчальних закладів зі специфічними умовами навчання.

Слід розпочати з того, що традиційні методи вогневої підготовки здобувачів передбачають використання спеціально відведених місць для відпрацювання практичних вправ: стрільбищ, полігонів, тирів. Усі перераховані об'єкти мають певні вимоги для безпечного проведення стрільб. Натомість ІТ-технології дозволяють спростити оволодіння навичками використання вогнепальної зброї без обмежень і вимог, встановлених для місць проведення навчальних стрільб.

Насамперед мова йде про віртуальні симулятори (тренажери). Так, віртуальна реальність (далі – VR) певною мірою використовується у навчанні правоохоронців протягом багатьох років, але через обмежені сценарії та потужність техніки вона не набула особливої популярності. Сьогодні завдяки розвитку ІТ-технологій VR стала новітнім інструментом у підготовці поліцейських. Зазначена точка зору обґрунтовується такими обставинами:

1) Реалістичні сценарії. VR пропонує навчання, що імітує реальні ситуації, дозволяючи поліцейським відпрацьовувати всі свої навички. Реалістичне навчання за допомогою VR дозволяє краще розуміти тактику дій, застосовувати правильну стратегію під час несення служби;

2) Покращення процесу прийняття рішень та комунікації. Реалістичні сценарії у VR допомагають розвивати критичне мислення та навички вирішення проблем. Як і слід було очікувати, ці навички необхідні для швидкого та ефективного прийняття рішень у стресових ситуаціях. А завдяки чіткій та ефективній комунікації віртуальна реальність сприяє міцній командній роботі та співпраці під час будь-яких операцій;

3) Економічна ефективність та адаптивність. Адаптивні сценарії та контент можна легко оновлювати відповідно до потреб та передового досвіду. Зменшуючи витрати, порівняно до традиційних методів навчання (зброя, боєприпаси, обладнання, логістика), VR пропонує більш економічну альтернативу;

4) Безпека під час тренувань. Оскільки VR забезпечує безпечне та контрольоване середовище для розвитку навичок з вогневої підготовки, вона майже повністю виключає можливість травмування під час проведення

занять. Відповідно коли ситуаційні ризики мінімізовані, поліцейські можуть зосередитися на вдосконаленні своїх компетентностей та їх ефективному застосуванні в реальних ситуаціях [3].

Другим напрямом, що підкреслює важливість ІТ-технологій для удосконалення вогневої підготовки здобувачів вищої освіти навчальних закладів зі специфічними умовами навчання, можна вважати використання навчальних онлайн-платформ. Наприклад, віртуальна академія Інтерполу проводить цифрове навчання для правоохоронців країн-учасниць. Онлайн-курси охоплюють можливості Інтерполу щодо забезпечення правопорядку, транснаціональні злочини та професійні навички поліцейської діяльності. Серед різноманітних видів навчання можна виділити:

1) Портал I-Le@rn, що пропонує понад 80 курсів електронного навчання у самостійному режимі з широкого кола тем, пов'язаних з діяльністю поліції: від боротьби з тероризмом, торгівлею людьми та кіберзлочинністю до гендерної рівності та прав людини для правоохоронних органів;

2) Короткі онлайн-курси (SPOC). Це динамічні курси під керівництвом інструктора з невеликою групою учасників, що зазвичай тривають від 4 до 8 тижнів. Зміст курсу публікується щодня або щотижня через спеціальний портал. Учасники можуть отримати доступ до відео, модулів електронного навчання, подкастів, статей, тестів тощо, а також взаємодіяти один з одним під час вебінарів у прямих трансляціях та на форумах;

3) Освітні вебінари. Окремі вебінари або серія освітніх вебінарів зазвичай тривають годину та надають правоохоронцям усього світу спеціалізовані знання з певної галузі. Учасники мають можливість ставити питання та брати участь в опитуваннях, причому вебінари доступні для повторного перегляду після заходу [4].

Отже, цифровізація вогневої підготовки у підготовці здобувачів вищої освіти навчальних закладів зі специфічними умовами навчання є важливою запорукою її удосконалення. Використання віртуальних симуляторів (тренажерів) дозволяє безпечно відпрацьовувати вправи зі стрільби в умовах, максимально наближених до реальних ситуацій з поліцейської діяльності. VR може імітувати різні погодні умови, денний та нічний час, типи зброї та навколишнє середовище, раптові зміни оперативної обстановки.

У свою чергу не менш важливим є використання навчальних онлайн-платформ для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти з теоретичних аспектів вогневої підготовки, перегляду вебінарів, проходження навчальних курсів, опрацювання електронних джерел та спільного аналізу помилок.

Загалом впровадження ІТ-технологій у вивчення вогневої підготовки здобувачами вищої освіти навчальних закладів зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, є доцільним та необхідним. Ми глибоко переконані, що ІТ-технології сприятимуть підвищенню якості навчання, безпеки, індивідуального підходу (студентоцентризму) та загальній оптимізації освітнього процесу. Головним тут

є збереження балансу для оптимального поєднання ІТ-технологій з традиційними формами і методами навчання з вогневої підготовки поліцейських.

Список використаних джерел

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
2. ІТ та мережеве навчання. Інтерактивний технологічний коледж. URL : <https://www.ict.edu/uk/інформаційні-технології/it-and-network-training/>
3. Transforming Police Training with Virtual Reality. *Arbor XR*. URL : <https://arborxr.com/blog/transforming-police-training-with-virtual-reality>.
4. Our digital learning platform provides a wealth of training tools for police. *INTERPOL Virtual Academy*. URL : <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Capacity-building/INTERPOL-Virtual-Academy>

Тетяна ІЩЕНКО

старший викладач

кафедри мовної підготовки

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

ЗАХИСТ ЦИФРОВОЇ БЕЗПЕКИ ДИТИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сучасні діти зростають у цифровому середовищі, де інтернет є невід'ємною частиною навчання, спілкування та дозвілля. З початком повномасштабної війни в Україні значно зросла роль цифрових технологій у житті дитини, а разом з тим і ризики. Саме тому питання цифрової безпеки дітей набуло особливої актуальності й потребує комплексного осмислення.

Воєнний конфлікт призвів до масової міграції населення, руйнування освітньої інфраструктури та переходу на дистанційні форми навчання. У таких умовах діти проводять більше часу в інтернеті, часто без належного нагляду дорослих [3]. Це підвищує ризики зіткнення з кіберзлочинністю, кібербулінгом, дезінформацією, шкідливим контентом, а також із психологічним тиском, пов'язаним із переглядом воєнних новин [1]. Особливе занепокоєння викликає той факт, що в умовах стресу та нестабільності діти є вразливішими до маніпуляцій у цифровому просторі, адже вони можуть стати мішенню для онлайн-агресорів, вербувальників або поширювачів фейкової інформації [2].

Основними загрозами цифрової безпеки дитини під час війни є психоемоційне перенавантаження, кібербулінг, фейкові новини тощо.

У період воєнних дій зростає емоційна напруга серед усіх верств населення, зокрема і серед дітей. Підвищений рівень стресу, ізоляція, втрата звичного середовища й соціальних зв'язків сприяють агресивній поведінці